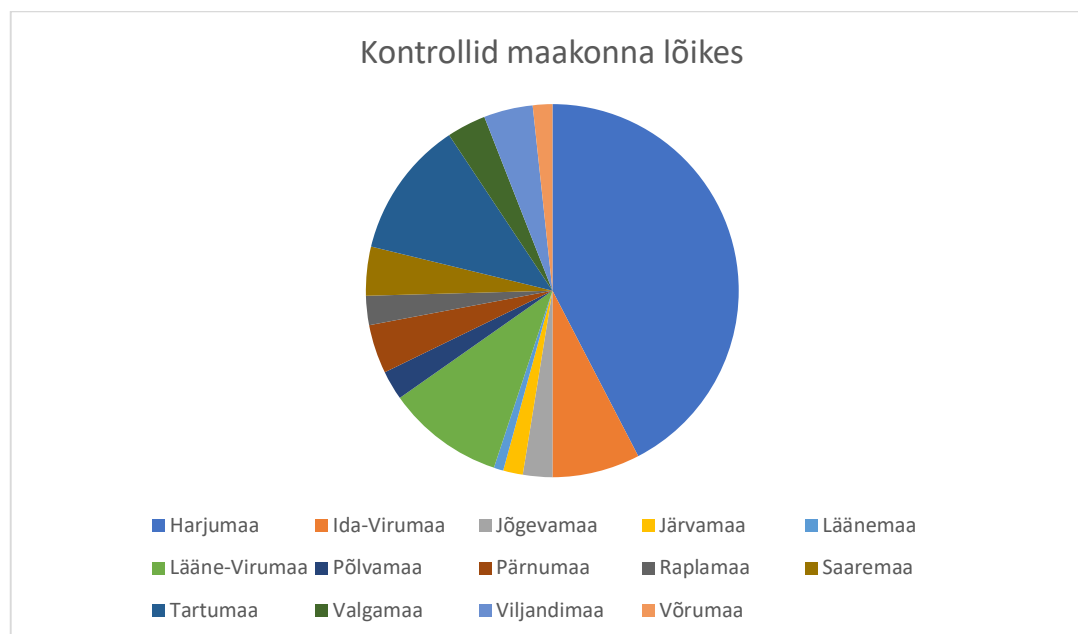

Metallitööstuse sihtkontrolli kokkuvõte 2023

Tööinspeksioon viis läbi tööelu parendamiseks ja tööõnnetuste ennetamiseks sihtkontrolli metallitööstuse ettevõtetes. Kokku leidsime 598 puudust ja ettekirjutusi koostasime 57 ettevõttele.

Selle aasta veebruaris/märtsis läbi viidud sihtkontrolli käigus kontrollis Tööinspeksioon kokku 118 metallitööstuse ettevõtet erinevates Eesti maakondades. Nende seas olid eelkõige ettevõtted, kus ei olnud lähiajal kontrolle läbi viidud, kus tööandja ei olnud TEISis (iseteenindus.ti.ee) esitanud töökeskkonna riskianalüüsi või vastas mõlemale valimikriteeriumile.

Tööinspektorid pöörasid erilist tähelepanu töökeskkonnariskianalüüsile, selle vastavusele tegelikkusega, ohumärgistuse olemasolule, isikukaitsevahendite kasutamisele ja hoiustamisele, esmaabivahendite olemasolule ning töövahendite ohutusele.

Teavitasime, et masina ohutuse rikkumise korral, kui sellega kaasnes oht töötaja tervisele või elule, alustab tööinspektor väärteomenetluse ning tööinspektor saab määrata masina ohutuse rikkumise eest füüsilisele isikule rahatrahvi kuni 300 trahviühikut ehk 1200 eurot ja juriidilisele isikule kuni 32 000 eurot. **Selle sihtkontrolli raames ühtegi väärteomenetlust ei alustatud.**

Aastal 2022 registreeriti Eestis 3710 tööõnnetust. Suurem osa neist lõppes töötajate jaoks küll kergemate kehavigastustega, kuid 1081 tööõnnetuse tagajärjeks oli siiski raske kehavigastus ning 15 töötajat kaotas tööülesannete täitmisel elu. Metallitööstuses registreeriti eelmisel aastal kokku 379 tööõnnetust, millest 280 olid kerged, 98 rasked ning 1 tööõnnetus lõppes töötaja surmaga.

Ülevaade sihtkontrolli tulemustest

Kontrollitud ettevõtteid	Nõuetele vastavaid ettevõtteid, kus puudusi ei tuvastatud	Puudustega ettevõtteid	Puuduste koguarv	Ette Ülevaade sihtkontrolli tulemustest kirjutuste koguarv
118	2	116	598	213

Teema	Nõuetele vastavaid asutusi	Esinesid puudused asutustes
Töökeskkonna riskianalüüs		
Töökeskkonna riskianalüüs korraldatud	84	34
Töökeskkonna riskianalüüs vastab tegelikkusele	36	82
Töökeskkonna riskianalüüs sisaldab tegevuskava	75	43
Tööandja on koostanud riskianalüüsi töökeskkonna andmekogus või edastanud selle kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis Tööinspeksioonile	55	63
Töötajate väljaõpe		
Töötajate väljaõpe on läbi viidud	118	0
Tööandja on registreerinud töötajate puhul, kes asusid ettevõttesse tööle alates 01.01.2019, väljaõppe toimumise kuupäeva ja sisu	93	25

kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.		
Silmadušš		
Kergesti ligipääsetavas ja selgesti märgistatud kohas on silmadušš	85	33
Esmaabivahendid		
Esmaabivahendite kättesaadavus	111	7
Nähtaval kohal esmaabi andmise juhised, hädaabinumber 112 ning esmaabiandja nimi ja telefoninumber	66	52
Ohutusmärgid		
Isikukaitsevahendite kohustusmärgid	59	59
Isikukaitsevahendid		
Töötajad on varustatud isikukaitsevahenditega	113	5
Töötajad kasutavad isikukaitsevahendeid	109	9
Töökohal on ruum isikukaitsevahendite hoidmiseks ja hooldamiseks	80	38
Töövahendid		
Töövahendi konstruktsiooni või kasutusviisi ei ole muudetud	99	19
Töövahendi juhtimis-, kontroll- ja hoiatusseadised on hästi nähtavad, asjakohaselt märgistatud ning nende funktsioonid arusaadavalt ja üheselt mõistetavad	102	16
Töövahendi liikuva osaga ohtliku kokkupuute vältimiseks on paigaldatud kaitsepiire või -seadis, mis takistab juurdepääsu ohualale	60	68
Töövahendile, mille kasutamisega võib kaasneda purunevate osade, töödeldava tooriku, töötlemisjäätmete, lõikeriistade vm	98	20

eemale paiskumine või esemete kukkumise oht, on paigaldatud ohtu välistav kaitsepiire		
Kasutaja alalises töötamiskohas on vabalt juurdepääsetav töökindel seadis töövahendi või kõikide töövahendite hädaseiskamiseks ja ohutusse seisundisse viimiseks	97	21

Töökeskkonna riskianalüüs

Töökeskkonna riskianalüüs ei olnud korraldatud 34 ettevõttel ning 82 ettevõttel ei vastanud tegelikkusele ehk vajas uuendamist. Peamiselt oli riskianalüüsis hindamata muutunud töökeskkond(ettevõtte on muutnud asukohta, juurde on tulnud uued masinad) ning hindamata oli ka füüsilise ohutegurina radoon.

Kui analüüsida ainult metallitööstuses toimunud tööõnnetuste andmeid siis 2022.a tööõnnetuste andmete põhjal oli riskianalüüs tehtud 90% metallitööstuse ettevõtetel, kus oli toimunud tööõnnetuse ning 10% tegemata. See tulemus on mõjutatud ilmselt ka selle pealt, et ettevõtted, kes tööõnnetustest ausalt teatavad, teavad ka et riskianalüüs peab olema olemas. Neis ettevõtetes, kus riskianalüüs oli tegemata surmaga lõppenud tööõnnetusi ei toimunud.

Väljaõpe

Sihtkontrolli raames ühtegi väljaõppeta töötajat ei leitud, kuid kirjalik väljaõppe registreerimine oli paljudel ettevõtetel tegemata.

Kui tööandja on korraldanud töötajale piisava juhendamise ja väljaõppe töökohal, mille raames on veendunud, et töötaja oskab töövahendit õigesti kasutada, teab ohutuid töövõtteid, tunneb töövahendiga kaasnevat võimalikke ohte, teab, kuidas tegutseda töövahendiga seotud ohuolukorras ja oskab hinnata, millal on vaja lisateavet ja teab, kust seda saab, siis tuleb tööandjal töötaja töökohal väljaõppe toimumise kuupäev ja sisu registreerida kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Inspektorid tuvastasid, et 25 ettevõttes ei olnud tööandja töötaja väljaõpet registreerinud.

Isikukaitsevahendid

Isikukaitsevahendite väljastamine ja kasutamise kohta võib öelda, et sellega on pigem hästi, kuigi esines ka selliseid ettevõtteid, kes ei olnud väljastanud töötajale tugevdatud ninaga turvajalanõusid, mis kaitsevad jalgu võimalike kukkuvate esemete eest ja kuulmiskaitsevahendeid. Selleks, et isikukaitsevahendid ei kaotaks oma kaitseomadusi, ei määrduks ega kattuks tolmuaga, tuleb neid kasutusvabal ajal hoida selleks ette nähtud kohas – nt eraldi ruumis, kapis, sahtlis või karbis. 38 ettevõttel selline koht puudus.

Töövahendi kasutamine

Pea iga neljanda tööõnnetuse moodustavad masinate, tööriistade ja transpordivahenditega seotud õnnetused ning tegelikkuses saaks selliseid juhtumeid ennetada.

Statistika näitab, et paljud masinatega seotud tööõnnetused juhtuvad tegelikult hooletusest, hoolimatusest ning hajameelsusest. Kiputakse unustama, et töövahendi tootja pole kaitsevahenditeks ilmaasjata ette näinud ning masinaid hakatakse omavoliliselt ümber seadistama või muutama. See loob sobiva pinnase tööõnnetuste juhtumiseks. Kõige rohkem fikseeriti töövahendi liikuva osaga

ohtliku kokkupuute vältimiseks paigaldatud kaitsepiirde või -seadise eemaldamisi, seda lausa 68 ettevõttes ning töövahendil, mille kasutamisega võib kaasneda purunevate osade, töödeldava tooriku, töötlemisjäätmete, lõikeriistade vm eemale paiskumine või esemete kukkumise oht, oli ohtu välistav kaitsepiire puudu või eemaldatud 20 ettevõttes.

Kokkuvõtteks saab öelda, et Eesti ettevõtetes on häid töökeskkondi varasemast rohkem, kuid on ka arenemisruumi. Sihtkontroll aitab loodetavasti parendada kontrollitud ettevõtete töökeskkonda. Siin kohal soovitasime tööandjatele sihtkontrolli tulemuste põhjal tähelepanu pöörata:

1. Hoida töökeskkonnariskianalüüs vastavuses töökeskkonnaga;
2. Registreerida tööle asunud töötaja juhendamised ja väljaõpped kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis;
3. **kontrollida regulaarselt, kas tööprotsessis kasutatavatel töövahenditel on vajalikud kaitseeadised ja kas need on töökorras;**
4. **märgistada ohutusmärkidega** töökohtade ohualad, kus on kohustuslik kasutada isikukaitsevahendit;
5. varustada töötajad vajalike isikukaitsevahenditega; tagada, et neid kasutataks töö algusest töö lõpetamiseni ning oleks olemas koht nende hoidmiseks ja hooldamiseks;
6. hoida nähtaval kohal esmaabiandja nimi, telefoni number ja hädaabi number 112;
7. kontrollida regulaarselt, kas esmaabivahendid on olemas.

Kokkuvõtte koostas:

Ave Post
Vanemtööinspektor
Üldjärelevalve RR

09.06.2023